इति श्रीसायनाचार्य्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे कृष्ण-यजुर्ब्राह्मणे द्वितीयकाण्डे तृतीयप्रपाठके तृतीयोऽनुवाकः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽनुवाकः।

तृतीये केशवपनाङ्गं पुष्टिवेदनमुक्तम्। अथ प्रतिग्रहमन्त्रेषु तत्तन्मन्त्रविज्ञानं चतुर्थेऽभिधीयते। तत्र हिरण्यप्रतिग्रहस्य महिमावेदनमन्वयव्यतिरेकाभ्यां विधत्ते। "तस्य वा अग्नेर्हिरण्यं प्रतिजग्रुषः। अर्द्धमिन्द्रियस्यापाक्रामत्। तदेतेनैव प्रत्यगृह्णात्। तेन वै सोऽर्द्धमिन्द्रियस्यात्मन्नुपाधत्त। अर्द्धमिन्द्रियस्यात्मन्नुपाधत्ते। य एवं विद्वान् हिरण्यं प्रतिगृह्णाति। अथ योऽविद्वान् प्रतिगृह्णाति। अर्द्धमस्येन्द्रियस्यापक्रामति" इति। पुरा कदाचिदग्निः मन्त्रमन्तरेण हिरण्यं प्रतिगृहीतवान्। तस्याग्नेः शरीरवर्त्ति यदिन्द्रियं वीर्य्यं तस्यार्द्धमग्नेः सकाशादपगतम्। तदानीं स्वकीयं बलक्षयं दृष्ट्वा तत्परिहाराय राजा त्वा वरुणो नयतु। देविदक्षिणेऽग्नये हिरण्यमित्येतेनैव मन्त्रेण प्रत्यगृह्णात्। तत्राग्निना पठ्यमाने मन्त्रे योऽयं चतुर्थ्यन्तोऽग्निशब्दस्तस्य कल्पान्तरगतोऽग्निरित्यर्थः। तद्व्यवधानेन प्रतिग्रहे सति तेनैव मन्त्रेण पूर्व्वमेवं गतं स्वकीयवीर्य्यस्यार्द्धं स्वस्मिन्नेव पुनः समाधत्ते। यः पुमानेवं मन्त्रमहिमानं विद्वान् प्रतिगृह्णाति तस्येन्द्रियभागो नातिक्रामति। किन्तु स्वस्मिन्नेव समाहितो भवति। अविदुषस्तु स भागः स्वस्मादपगच्छति ॥